



Innst. O. nr. 9

(2006-2007)

Innstilling til Odelstinget fra kommunal- og forvaltningskomiteen

Ot.prp. nr. 96 (2005-2006)

Innstilling fra kommunal- og forvaltningskomiteen om lov om endringer i lov 25. september 1992 nr. 107 om kommuner og fylkeskommuner m.m. (komitémodell, avtalevalg m.m.)

Til Odelstinget

1. INNLEDNING

1.1 Sammendrag

I proposisjonen fremmer Kommunal- og regionaldepartementet forslag til endringer i lov 25. september 1992 nr. 107 om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven). Det fremmes dessuten forslag til endringer i lov 17. juli 1925 nr. 11 om Svalbard (svalbardloven) som vedrører Longyearbyen lokalstyres organisering.

Kommuneloven utgjør det rettslige rammeverket rundt virksomheten i kommuner og fylkeskommuner. Departementet har som målsetting at loven skal være rammepreget og fleksibel og dermed anvendelig for hele kommunesektoren. Det skjer hele tiden en utvikling i kommunal organisering og det er fokus på organisering og styring i kommuner og fylkeskommuner. Det vil derfor fra tid til annen være behov for å endre enkelte bestemmelser i lys av samfunnsutviklingen.

Ved brev 9. september 2005 sendte Kommunal- og regionaldepartementet på høring forslag om endringer i kommuneloven. Høringsfristen ble satt til 15. desember 2005.

Det er kommet inn til sammen 157 uttalelser. Hovedtyngden er fra kommuner og fylkeskommuner, men også fylkesmenn, arbeidstakerorganisasjoner og andre organisasjoner har avgitt uttalelser.

1.2 Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, lederen Tore Hagebakken, Saera Khan, Silvia Kristoffersen Kosmo, Inger Løite og Arild Stokkan-Grande, fra Fremskrittspartiet, Per-Willy Amundsen, Åge Starheim og Ib Thomsen, fra Høyre, Kari Lise Holmberg og Bent Høie, fra Sosialistisk Venstreparti, Rolf Reikvam, fra Kristelig Folkeparti, Bjørg Tørresdal, fra Senterpartiet, Trygve Slagsvold Vedum, og fra Venstre, Vera Lysklætt, sier seg enig i målsetningen om at kommuneloven bør oppdateres i samsvar med samfunnsutviklingen samt være fleksibel nok til at den er anvendelig for hele kommunesektoren. Komiteen er opptatt av lokaldemokrati og ønsker å gi landets innbyggere økt innflytelse over sitt eget nærmiljø, blant annet gjennom å styrke lokaldemokratiet i plan- og byggesaker.

Komiteen ønsker at beslutninger skal fattes så nærme landets innbyggere som mulig. Dette innebærer en betydelig desentralisering av makt der innbyggerne får større påvirkningsmulighet over sin egen tilværelse enn i dag. Kommunene skal ikke bare administrere statlige ordninger, men ha reell innflytelse over politikken på områder som angår kommunens innbyggere.

2. REDEGJØRELSE FOR ORDNINGEN MED DIREKTE VALG AV ORDFØRER - VIDEREFØRING AV FORSØKSORDNINGEN

2.1 Sammendrag

Etter gjeldende regelverk i kommuneloven velges ordfører indirekte ved at det er kommunestyret

som står for valget. Gjennom omfattende forsøksvirksomhet både ved lokalvalget i 1999 og i 2003, har det i flere kommuner vært prøvd ut en ordning med direkte valg av ordfører. Det betyr at kommunenes innbyggere selv får anledning til å velge hvem som skal være ordfører den neste valgperioden. Ordningen har fått stor oppslutning.

Forslaget i høringsnotatet bygger på forsøksvirksomheten og internasjonale valgordninger og utviklingstrekk.

Departementet foreslo i høringsnotatet at det i kommuneloven § 9 nr. 1 skulle tas inn en bestemmelse som gir kommunestyret myndighet til å vedta at det skal avholdes direkte valg på ordfører i kommuner og fylkeskommuner.

I høringsnotatet var det et sentralt tema om direkte valg skulle skje som flertallsvalg eller preferansevalg.

Høringsnotatet viste til at preferansevalg vil være en ny valgordning i norsk sammenheng, i alle fall for lokalvalg. Det ble blant annet på denne bakgrunn lagt vekt på at preferansevalgmodellen måtte være enkel å forstå for velgeren og at valgoppgjøret vil la seg gjennomføre både raskt, sikkert og effektivt.

Departementet foreslo i høringsnotatet at et direktevalg av ordfører skal foregå etter metoden med supplerende stemmegivning, der velgerne gis anledning til å uttrykke to preferanser ved å rangere to kandidater.

Departementet har, med bakgrunn i forsøksvirksomheten og høringsinstansenes merknader, vurdert det slik at ordningen med direkte valg av ordfører ikke lovfestes nå.

Selve ordningen med å åpne for at kommunene selv kan bestemme om ordfører skal velges ved direkte valg får stor oppslutning blant høringsinstansene. Det er imidlertid skepsis til forslaget om at valget skal gjennomføres som et preferansevalg etter metoden kalt "alternativ stemmegivning", slik det ble foreslått i høringsnotatet. Departementet er enig i at preferansevalg ikke i tilstrekkelig grad er utprøvd i lokalvalgsammenheng i Norge. Det er av avgjørende betydning for slike institusjonelle endringer at de er utredet i betryggende grad, slik at de kan oppnå den nødvendige legitimitet og tillit blant velgerne og de lokale folkevalgte. En ny valgordning innebærer innføring av nye oppgjørsmetoder som kan reise problemstillinger vi ikke fullt ut har oversikt over. Selv om denne valgmetoden er i bruk i andre land, er dette i begrenset grad og under forhold som ikke alltid vil være direkte sammenlignbare med lokalvalg i Norge. På denne bakgrunn mener departementet at ordningen bør videreføres som en forsøksordning, der det sentrale blir å prøve ut preferansevalgmodellen som ble foreslått i høringsnotatet.

Det vil også være naturlig å se forsøkene med direktevalg av ordfører i sammenheng med forsøkene med utvidet myndighet. En videreføring av forsøkene med utvidet myndighet for ordfører i neste periode, vil gi en mulighet til å kombinere disse elementene i noen av forsøkskommunene, og vurdere lovfesting på et senere tidspunkt. Videre forsøksvirksomhet vil bli undergitt fortsatt eksternt evaluering.

2.2 Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Kristelig Folkeparti og Senterpartiet, har merket seg Regjeringens vurderinger vedrørende behovet for mer kunnskap og at forsøksordningen med direktevalg av ordfører derfor forlenges. Flertallet slutter seg til dette. Flertallet mener imidlertid at behovet for kunnskapsinnhenting er noe begrenset og ser på denne bakgrunn ikke behovet for en omfattende forsøksordning fremover.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet, Høyre og Venstre viser til at forsøksordningen med direkte ordførervalg gjorde at det i 1999 ble gjennomført direktevalg på ordførere i 20 kommuner, og at antall kommuner omfattet av ordningen økte til 37 i 2003. Disse medlemmer viser videre til at kommunene som ønsket å gjennomføre direkte ordførervalg har måttet søke Kommunal- og regionaldepartementet om tillatelse, og at ikke alle som har søkt har fått lov. Disse medlemmer påpeker at forsøksordningen ved lokalvalgene i 1999 og 2003 har blitt grundig evaluert, blant annet i rapporten "Når folket får velge - Forsøkene med direkte valg av ordfører som deltakelses- og styringsreform" av Marcus Buck, Helge O. Larsen og Tord Willumsen. Disse medlemmer mener evalueringene av forsøksordningen betyr at lokalpolitikere nå har et godt beslutningsgrunnlag til å selv vurdere hvorvidt direkte ordførervalg vil være hensiktsmessig i deres egen kommune. Disse medlemmer viser til at kommunene som har deltatt i forsøkene har hatt en viss frihet til selv å bestemme reglene for valget, slik at det i kommune-Norge også finnes kompetanse om ulike former for direkte ordførervalg.

Disse medlemmer merker seg at direkte ordførervalg i dag reguleres av lokale forskrifter i de kommunene som har fått lov til å avholde direkte ordførervalg, og at disse forskriftene bygger på en forskriftsmal utarbeidet av Kommunal- og regionaldepartementet der en del av paragrafene er obligatoriske for samtlige kommuner. Disse medlemmer viser videre til at direkte ordførervalg i tillegg til disse forskriftene reguleres av kommuneloven, med unntak for enkelte bestemmelser, og valgloven.

Disse medlemmer mener på bakgrunn av erfaringene og analysene av forsøksordningen at det ikke er noe behov for videre forsøk og prøveordninger, men ønsker isteden å lovfeste muligheten til direkte ordførervalg. Dette betyr ikke at direkte ordførervalg skal bli obligatorisk, men at norske kommunestyre gis muligheten til på selvstendig grunnlag å bestemme hvorvidt de ønsker direkte ordførervalg i egen kommune. Disse medlemmer kan ikke se at forsøk med preferansevalg er noe godt argument mot lovfesting på det nåværende tidspunkt. På denne bakgrunn fremmer disse medlemmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen legge frem forslag til endringer i kommuneloven og valgloven slik at kommunestyre og fylkesting selv velger valgmetode for valg av ordfører og varaordfører."

3. KOMITÉMODELLEN

3.1 Sammendrag

Departementet foreslår å lovfeste ordningen med komitéorganisering. Det foreslås en ny § 10 a i kommuneloven om komitéorganisering. En ny bestemmelse markerer at komiteene anses som egne folkevalgte organ.

Komitémodellen har utviklet seg de siste 10-15 årene etter mønster fra stortingskomiteene, men er ikke regulert i kommuneloven. Komiteene har derfor ikke blitt betraktet som folkevalgte organer i kommunelovens forstand. Departementet mener det er uheldig at denne formen for organisering ikke er klargjort i kommuneloven. Komitémodellen er i praksis et alternativ til hovedutvalgsmodellen eller modellen med faste utvalg inndelt etter funksjonsprinsippet eller lignende.

Formålet med komitémodellen er å skape klarere politiske ansvarsforhold og et klart skille mellom politikk og administrasjon. Politikerne skal være overordnede premissleverandører for kommunenes og fylkeskommunenes politikk og ha ansvar for prinsipielle saker gjennom mål- og resultatstyring, ressursfordeling, idéskapning og nye løsninger - i stedet for detaljstyring og fokus på enkeltsaker. Innføring av modellen karakteriseres ofte av et ønske om vitalisering av politikerrollen, der kommunestyret og fylkestinget gjøres til en mer attraktiv arena for politisk arbeid. Vedtaksmyndigheten flyttes til kommunestyret og fylkestinget på bekostning av hovedutvalgene. De som fatter beslutningene er kommunestyrets og fylkestingets medlemmer, som i forkant har vært med på saksforberedelsen gjennom arbeid i den aktuelle komiteen. Modellen gir kommunestyret og fylkestinget en bedre samordnings- og styringsfunksjon som kommunens og fylkeskommunens øverste myndighet.

Flertallet av de høringsinstansene som uttaler seg gir tilslutning til eller har ingen merknader til departementets forslag om lovregulering av komitéorganisering.

Selve ideen bak komitémodellen utgjør en viktig premisse ved departementets forslag til lovregulering. Kjernen i komitémodellen er at kommunestyrets eller fylkestingets medlemmer deler seg inn i komiteer som fungerer som saksforberedende organ for saker som skal avgjøres i kommunestyret eller fylkestinget. Komiteene har ingen avgjørelsesmyndighet. I tillegg til å avgi innstilling overfor kommunestyret og fylkestinget, kan komiteene også arrangere høringer, ta opp saker etter eget initiativ m.m.

Et annet vesentlig element ved modellen, er kravet til gjennomgående representasjon. I samsvar med de motiver som begrunner opprettelsen, er det derfor kun kommunestyrets og fylkestingets medlemmer som er valgbare. I høringsnotatet foreslo departementet at regler for kjønnsmessig balanse bør gjelde "så langt det er mulig", slik regelen er for andre folkevalgte organ, som formannskap og fylkesutvalg, med krav til gjennomgående representasjon. Daværende Likestillingsombud og Likestillingscenter uttrykker i høringsrunden at departementets forslag er et tilbakeskritt for kjønnslikestillingen i lokaldemokratiet. De mener gjennomgående representasjon vil føre til færre medlemmer av underrepresentert kjønn i kommunale underutvalg så lenge det ikke er krav til kjønnsmessig balanse på listeforslag ved valg.

Når kretsen av valgbare er gitt og det foreslås at hvert medlem kun kan sitte i én komité, skaper dette særlige utfordringer når det gjelder kjønnsmessig balanse. Departementet foreslår i proposisjonen at det i ny § 10 a innføres særregler for valg til komiteene ved at det stilles krav om at komiteene skal sammensettes etter den kjønnsmessige balansen blant de som skal velges. Dette sikrer en best mulig kjønnsmessig fordeling i den enkelte komité og gir etter departementets mening en bedre kjønnsmessig sammensetning enn valg etter kommunelovens regler for valg til organ med krav til gjennomgående representasjon ville gjort.

Lovens ordinære regler for valg til komiteene gjøres ikke gjeldende. Det er derfor nødvendig å gjøre unntak fra disse reglene og det foreslås derfor et nytt nr. 6 i kommuneloven § 29 om dette.

Departementet foreslår å gjøre lovens kapittel 6 om saksbehandling i folkevalgte organ obligatorisk for arbeidet i komiteene.

3.2 Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti og Senter-

partiet, slutter seg til Regjeringens forslag og har ellers ingen merknader.

Komiteens medlem fra Venstre ber Regjeringen fremme et lovforslag som ikke er basert på gjennomgående representasjon. Slik kan kommunelovens øvrige bestemmelser om kjønnsbalanse og valgbarhet, blant annet valg av personer under 18 år, ivaretas.

4. ENDRINGER I REGLENE OM KOMMUNEDELSORGANISERING

4.1 Sammendrag

Departementet foreslår enkelte justeringer i regelverket for organisering med kommunedeler. Kommuneloven gir i dag ikke adgang til direkte delegasjon fra et kommunedelsutvalg til administrasjonen i vedkommende kommunedel. Delegasjon til egen administrasjon må gå via administrasjonssjef eller kommunerådet som øverste ledelse for samlet administrasjon. Dette systemet er basert på ønsket om en helhetlig administrativ ledelse. Det skaper imidlertid problemer i de tilfeller kommunen desentraliserer store deler av kommunens primærfunksjoner med tilsvarende politiske fullmakter til kommunedelsutvalgene på kommunedelsnivå.

Direkte delegasjon fra kommunedelsutvalg til egen administrasjon har vært gjenstand for forsøk i Oslo kommune i flere år. Gjennom forskningsbasert evaluering er det dokumentert at et slikt system i praksis viser seg å være et lite konfliktfylt system. Departementet foreslår at det i kommuneloven åpnes for direkte delegasjon fra kommunedelsutvalgene til egen administrasjon. Av høringsinstansene som uttalte seg var alle, med ett unntak, positive til departementets forslag.

Departementet påpeker imidlertid at doble delegasjonslinjer (delegasjon til kommunedelsadministrasjon både fra kommunedelsutvalg og sentraladministrasjon) kan innebære en utfordring for den helhetlige administrative ledelsen av kommunen. For administrasjonssjefen i kommunedelene kan det også være krevende å måtte forholde seg til to styringslinjer. Det er derfor svært viktig at ansvarsforholdene mellom administrasjonssjefen/kommunerådet og kommunedelsutvalget i forhold til slik delegasjon klargjøres. Rapporteringslinjene må være i samsvar med delegeringslinjene, slik at ikke interne ansvars- og instrukslinjer tilsløres. Det er også viktig å lage rapporterings- og styringsrutiner av administrativ art som sikrer sentraladministrasjonen den nødvendige kunnskap om forholdene i den enkelte kommunedel. For øvrig vises det til at Oslo kommune, som har lang erfaring med en slik delegasjonsstruktur, ikke opplever slike doble delegasjonslinjer som problematiske.

Departementet gjør for øvrig oppmerksom på at det ikke er aktuelt å gi kommunedelsutvalgene myndighet til delegasjon direkte til deler av egen administrasjon. Delegasjon må i tråd med kommunelovens prinsipp skje til leder av administrasjonen i kommunedelen.

Departementet foreslår også endringer i valgbarhetsreglene for valg til kommunedelsutvalg. Medlemmer til utvalgene velges enten av kommunestyret eller ved direkte valg. Alle som er bosatt i kommunen er valgbare. Det er ikke nødvendig å være bosatt i kommunedelen. I forskrift om direkte valg til kommunedelsutvalg er det fastsatt at kommunestyret selv kan bestemme at bare de som er bosatt i vedkommende kommunedel skal være valgbare i de tilfeller valget gjennomføres som direkte valg. En tilsvarende adgang til å begrense valgbarheten gir lov eller forskrift ikke, dersom kommunestyret selv velger medlemmene til utvalget. Departementet foreslår at det enkelte kommunestyre kan fastsette at bare de som bor i vedkommende kommunedel skal være valgbare til kommunedelsutvalgene uansett valg måte. De fleste høringsinstansene er positive til departementets forslag.

4.2 Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag og har ellers ingen merknader.

5. ÅREMÅLSANSETTELSER

5.1 Sammendrag

Kommuneloven § 24 nr. 3 fastslår at kommunestyret selv kan bestemme at ledende administrative stillinger skal besettes på åremål. Bestemmelsen omfatter administrasjonssjef, etatssjefer og tilsvarende overordnede stillinger. I høringsnotatet ble det vurdert hvorvidt det bør åpnes for at ledere av kommunale og fylkeskommunale foretak samt kommunale ombud også kan ansettes på åremål. Et flertall av høringsinstansene som har uttalt seg er positive til at kommunene og fylkeskommunene skal kunne ansette ledere av kommunale og fylkeskommunale foretak, samt kommunale ombud på åremål. Det er noen flere innvendinger mot ansettelse på åremål for kommunale ombud enn for ledere av kommunale eller fylkeskommunale foretak. Alle arbeidstakerorganisasjonene som har uttalt seg er skeptiske til en utvidelse av adgangen til å ansette på åremål.

Det har i praksis hersket usikkerhet når det gjelder spørsmålet om ledere av kommunale og fylkeskommunale foretak omfattes av bestemmelsen om åremåltilsetting i kommuneloven.

Ledere av kommunale og fylkeskommunale foretak har minst like stort administrativt lederansvar som virksomhetsleder med resultatansvar som er di-

rette underlagt administrasjonssjefen i kommuner der det er få beslutningsnivåer i administrasjonen. Det er således etter departementets oppfatning vanskelig å begrunne hvorfor en virksomhetsleder skal kunne ansettes på åremål, men ikke leder av et kommunalt/fylkeskommunalt foretak. Hensynene som taler for ansettelse på åremål - faglig og administrativ nyorientering, gjør seg i minst like stor grad gjeldende i forhold til ledere av kommunale foretak som i forhold til rektorer og andre virksomhetsledere. Kommunale foretak er langt mer fristilte virksomheter med blant annet eget styre, enn de virksomhetene/enhetene som ledes av rektorer.

Departementet har etter en nøye overveielse kommet til at ledere av kommunale og fylkeskommunale foretak faller inn under begrepet "ledende administrative stillinger" i § 24 nr. 3. Slike stillinger innebærer stor grad av organisatorisk frihet og selvstendig budsjettansvar. Det er dermed ikke tale om en utvidelse av loven på dette punkt. For å unngå tvil foreslår departementet likevel at dette presiseres i lovteksten.

Departementet viser til at åremålsstillinger bryter med det alminnelige vernet i arbeidsmiljøloven. Det er derfor viktig å forhindre at kommuneloven i for utstrakt grad kan fortolkes utvidende med hensyn til hvilke stillinger som kan ansettes på åremål. Det bør derfor etter departementets oppfatning foreligge særskilte behov som begrunner at en stilling skal kunne være en åremålsstilling. Åremålsansettelse åpner for administrativ fornyelse og jobbrotasjon og gir mulighet til å tilpasse den administrative struktur etter behov. Det er store variasjoner med hensyn til hvordan kommunene og fylkeskommunene er organisert. Bestemmelsen om adgangen til å ansette på åremål i kommunal sektor må derfor til en viss grad bli skjønnsmessig.

Departementet foreslår at bestemmelsen om åremål utvides til også å omfatte kommunale ombud. Et ombuds funksjon er å ivareta interessene til en nærmere angitt gruppe. Det er helt sentralt at ombudet har tillit hos denne gruppen for å kunne utøve sin stilling etter hensikten. Det er videre en type stilling der det er avgjørende med administrativ og faglig nyorientering. Dette er bakgrunnen for at de statlige ombudene utnevnes på åremål. De samme begrunnelser gjør seg gjeldende for kommunale ombud. Utvidelse av bestemmelsen til å omfatte kommunale og fylkeskommunale ombud vil bidra til at kommuner og fylkeskommuner vil ha funksjonsdyktige ombud og med nødvendig grad av omstillingsevne, og med tillit hos den gruppen ombudene er satt til å ivareta.

Etter departementets syn bør ansettelsen i en stilling for å kunne defineres som en ombudsstilling etter kommuneloven § 24 nr. 3, foretas av kommune-

styret/fylkestinget og vedkommende bør rapportere direkte til disse organene. Videre må ombudet ha en selvstendig stilling og kunne treffe beslutninger uten å være avhengig av en senere behandling i kommunestyret etter fylkesting, eller andre organer i kommunen/fylkeskommunen.

5.2 Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Kristelig Folkeparti og Senterpartiet, slutter seg til Regjeringens forslag og sier seg enig i vurderingene rundt stillinger som kan omfattes under åremålsansettelser.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Venstre viser til proposisjonen og forslaget om endringer i kommuneloven § 24 nr. 3 om åremålsansettelser. Åremålsansettelse bør etter disse medlemmers mening ikke inneholde begrensninger med hensyn til hvilken lederstilling som kan besettes på åremål. Disse medlemmer mener det må være opp til kommunestyre og fylkesting å fastsette hva som ligger i ledende administrative stillinger. Disse medlemmer mener at åremålsperioden skal være på minimum ett år, og maksimalt på seks år. Disse medlemmer mener det kan være mulig å forlenge åremålsperioden med tre år om gangen dersom både arbeidsgiver og den åremålsansatte er enig om det.

Disse medlemmer mener åremålsansettelse åpner for administrativ fornyelse og jobbrotasjon og gir mulighet til å tilpasse den administrative strukturen etter behov. Disse medlemmer mener også at det er store variasjoner med hensyn til hvordan kommunene og fylkeskommunene er organisert, så å ansette på åremål i kommunal sektor må derfor til en viss grad bli en skjønnsmessig vurdering i kommunene og fylkeskommunene. På denne bakgrunn vil disse medlemmer stemme imot forslaget til ny § 24 nr. 2, og fremmer isteden slikt alternativt forslag:

"I lov 25. september 1992 nr. 107 om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven) gjøres følgende endringer:

§ 24 nr. 2 skal lyde:

Kommunestyret og fylkestinget kan selv bestemme at ledende administrative stillinger skal besettes på åremål.

Nåværende § 24 nr. 4 blir nr. 3."

6. OM VALG TIL FOLKEVALGTE ORGANER

6.1 Sammendrag

6.1.1 *Lovregulering av "flertallsvalg som forholdsvalg" - avtalevalg*

Departementet fremmer forslag om at kommuneloven får bestemmelser om at valg til folkevalgte organer kan foregå etter prinsippet om flertallsvalg som forholdsvalg. Valgformen bør gis betegnelsen avtalevalg, for å markere at den bygger på en avtale mellom de partiene/gruppene som er representert i den velgende forsamlingen.

Forslaget får bred oppslutning i høringsrunden. Mange kommuner og flere fylkeskommuner påpeker at de allerede praktiserer denne måten ved valg til folkevalgte organer.

Departementet foreslår at følgende hovedprinsipper skal følges for gjennomføringen av et avtalevalg:

1. Bruk av avtalevalg må bygge på enstemmighet - enten stilltiende eller uttrykkelig vedtatt - i den velgende forsamling. Dersom ett medlem krever forholdsvalg, må dette gjennomføres.
2. Valget gjennomføres på grunnlag av en innstilling som legges fram av for eksempel en valgmennd. Det enkelte medlems gruppetilhørighet skal opplyses på listeforslaget. I tillegg kan innstillingen inneholde et antall vararepresentanter for hver gruppe som tilsvarer antall medlemmer gruppen skal ha med et tillegg av to.
3. Innstillingen vedtas enstemmig av kommunestyret/fylkestinget. Dersom ett medlem stemmer imot innstillingen, vil konsekvensen måtte bli at man går over til å avvikle valget som forholdsvalg.
4. Lovens regler om kjønnsmessig balanse i folkevalgte organer skal gjelde slik at man ser på vedkommende organ som helhet, ikke den enkelte gruppes representasjon. Skal det velges to eller tre representanter, skal begge kjønn være representert. Lovforslaget inneholder en modifikasjon når det gjelder kravet til kjønnsmessig balanse. Dersom det etter lov bare skal velges medlemmer av kommunestyre/fylkesting - eller arbeidsutvalg for folkevalgte organer - skal reglene følges så langt det er mulig. Denne modifikasjonen er nødvendig fordi man i slike tilfeller har en begrenset gruppe av valgbare personer å forholde seg til, og ikke kan gå utenom denne for å kunne avhjelpe kjønnsmessig ubalanse. Det er likevel grunn til å presisere at man ikke skal se bort fra kravet om kjønnskvalitering. Departementet vil presisere at unntaket fra kjønnskvaliteringsbestemmelsene bare kommer til anvendelse i de tilfelle hvor det

er lovbestemmelser som begrenser kretsen av valgbare.

5. Reglene om kjønnskvalitering gjelder også for varamedlemmene. Departementet vil understreke at det ikke stilles krav om at varamedlemmer skal nomineres i en bestemt rekkefølge når det gjelder mannlige og kvinnelige kandidater. Reglene om kjønnskvalitering gjelder ikke det enkelte møte i organet.

Det er ikke kommet noen høringsuttalelser som går inn for å opprettholde prinsippet om flertallsvalg til folkevalgte organer. Departementet vil derfor fremme forslag om at denne valgformen oppheves og et alternativ ved valg til folkevalgte organer. Flertallsvalg som valgform skal opprettholdes når det gjelder valg av leder/nestleder til folkevalgte organer og ansettelser, jf. loven § 35 nr. 3. Denne valgformen vil være aktuell også i andre situasjoner der det er snakk om å velge enkeltrepresentanter, for eksempel som kommunens representant i et organ utenfor kommunen eller ved suppleringsvalg til folkevalgte. Gjeldende § 38 endres i samsvar med dette.

Departementet foreslår at loven § 35 nr. 4 endres, slik at valg av folkevalgte organ holdes som avtalevalg dersom ikke noe medlem av den velgende forsamlingen krever forholdsvalg. Reglene om avtalevalg foreslås tatt inn i en ny § 38 a i loven. I denne paragrafen foreslås tatt inn bestemmelsene i gjeldende § 38 nr. 2 og 3, om kjønnskvalitering.

6.1.2 *Suppleringsvalg til formannskap og fylkesutvalg*

Dersom et medlem av kommunestyret eller fylkestinget, formannskapet eller fylkesutvalget trer ut eller får varig forfall skjer suppleringen ved opprykk av varamedlem.

Reglene om varamedlemmers opprykk til formannskap/fylkesutvalg skiller seg fra reglene for andre folkevalgte organer i kommunen/fylkeskommunen, for eksempel faste utvalg. For disse organene er reglene at det skal velges nytt medlem selv om det er valgt varamedlem.

Departementet mener det er et viktig prinsipp at den politiske balansen i formannskap og fylkesutvalg kan opprettholdes hele perioden. Dette vil ha stor betydning for å sikre ro og stabilitet i det politiske arbeidet i kommuner og fylkeskommuner. Departementet viser til den store oppslutningen forslaget om å holde nyvalg når en plass i formannskapet/fylkesutvalget er blitt ledig, har fått i høringsrunden.

På denne bakgrunn vil departementet fremme forslag om at det skal holdes suppleringsvalg når en plass i formannskapet/fylkesutvalget er blitt ledig. Bestemmelsen om at varamedlem automatisk trer inn i formannskapet og fylkesutvalget foreslås opphevet.

Departementet mener det kan være hensiktsmessig å ta inn i loven regler om hvordan en skal gjennomføre suppleringsvalget. Bestemmelsene bør tilsvare valgloven § 14-2 tredje ledd, som omhandler suppleringsvalg til kommunestyret/fylkestinget. Dette vil innebære at partiet/gruppen selv kan peke ut den som skal velges ved suppleringsvalget, og at kommunestyret/fylkestinget deretter velger vedkommende dersom de formelle vilkårene (valgbarhetsvilkårene og kravet til kjønnsmessig balanse) er oppfylt. Det samme bør gjelde dersom formannskapet/fylkesutvalget foretar suppleringsvalg i henhold til delegert myndighet, jf. § 16 nr. 5 siste punktum. Bestemmelsene foreslås tatt inn som nytt nr. 6 i § 16.

6.2 Komiteens merknader

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Sosialistisk Venstreparti, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre, stiller seg bak Regjeringens forslag og har ellers ingen merknader.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet vil poengtere at likebehandling er et prinsipp som står sterkt i Norge, og at det på den bakgrunn ikke er aktuelt å gi noen grupper, uansett opphav, særordninger andre ikke har. Disse medlemmer vil også påpeke at dette likebehandlingsprinsippet gjør at enhver form for positiv eller negativ diskriminering på grunnlag av religion, kjønn, legning, etnisk eller politisk tilhørighet er uakseptabel. Disse medlemmer viser til at en del av de foreslåtte tiltakene for å øke kvinners deltagelse i politikken, som for eksempel forslaget om å legge møter på dagtid, i praksis vil utestenge alle som ikke jobber i offentlig sektor. Disse medlemmer er langt mer opptatt av at kvinner og menn kan bidra i politikken og næringslivet med ekte engasjement og mulighet til å levere resultater, enn tiltak som går ut på å fremme et kjønn på bekostning av det andre. Disse medlemmer vil på denne bakgrunn stemme imot forslaget til ny § 38 a nr. 3.

7. INNBYGGERINITIATIV - ENKELTE PRESISERINGER

7.1 Sammendrag

Bestemmelsen om innbyggerinitiativ i § 39 a kom inn i loven i 2003 og gir innbyggerne en rett til på visse vilkår å kreve at et konkret forslag blir behandlet av kommunestyret eller fylkestinget. Bestemmelsen var ikke ment å gi innbyggerne en ekstra mulighet til å ta opp gamle saker på nytt igjen eller å omdefinere aktuelle saker med nye vinklinger. Denne avgrensningen er omtalt i forarbeidene, men kommer ikke tydelig til uttrykk i lovteksten. Departemen-

tet foreslår at lovteksten justeres for å gjøre dette helt klart. Det foreslås dessuten at det fastsettes eksplisitt i loven at kommunestyret eller fylkestinget ikke har plikt til å behandle et initiativ som har samme innhold som en sak som har vært behandlet tidligere i valgperioden eller de foregående fire år - uavhengig av om den tidligere har vært fremmet som innbyggerinitiativ eller som sak på vanlig måte. De fleste av de høringsinstanser som uttaler seg er positive til departementets forslag.

Departementet foreslår også at det kan gjøres unntak fra kravet til at initiativforslag skal behandles av kommunestyret innen 6 måneder. Unntaket gjelder bare for initiativforslag som har tilknytning til en pågående planprosess etter plan- og bygningslov. Dersom initiativforslaget behandles av kommunestyret isolert og før planprosessen er avsluttet, vil dette kunne ødelegge en bred og åpen planprosess slik plan- og bygningsloven foreskriver.

Departementet understreker at de vilkårene som foreslås for at kommunestyret eller fylkestinget plikter å behandle et forslag som er satt frem gjennom innbyggerinitiativ er minimumsregler. Selv om vilkårene for behandling av et innbyggerinitiativ ikke er oppfylt, står kommunestyret eller fylkestinget fritt til likevel å ta saken opp til behandling.

7.2 Komiteens merknader

Komiteen er positiv til at innbyggere i kommuner og fylker gjennom innbyggerinitiativ har mulighet til å sette saker på den politiske dagsorden, og mener ordningen er viktig for det norske lokaldemokratiet.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener at kommunelovens bestemmelser om innbyggerinitiativ i § 39 a er et godt supplement til plan- og bygningslovs § 16-1 når det gjelder å sikre innbyggerne medvirkning i plansaker. Disse medlemmer vil på denne bakgrunn stemme imot forslaget til endring av § 39 a nr. 2.

8. REGNSKAPSANSVARLIG

8.1 Sammendrag

Etter kommuneloven skal det i alle kommuner og fylkeskommuner ansettes en regnskapskyndig person med faglig ansvar for regnskapet. Departementet foreslår at bestemmelsen oppheves. Begrunnelsen er at departementet mener det er lite hensiktsmessig at kommuneloven angir et særskilt stillings- og kvalifikasjonskrav - slik dette nå reguleres av § 24 nr. 2. Departementets prinsipielle holdning er at kommuneloven ikke bør inneholde spesielle føringer om kvalifikasjonskrav for kommunens administrative personell. Departementet legger til grunn at kommunene

fortsatt vil organisere regnskapsfunksjonene på en slik måte at de regnskapsfaglige krav som følger av lover og forskrifter følges.

Svært mange høringsinstanser har uttalt seg om forslaget om å fjerne kravet i kommuneloven § 24 nr. 2. En del er positive til departementets forslag, og er enig i departementets vurdering av at det ikke er nødvendig å lovfeste hvordan den enkelte kommune eller fylkeskommune organiserer sin økonomiske virksomhet. En god del av høringsinstansene er imidlertid negative til forslaget. Mange av høringsinstansene mener at en minimumsløsning fortsatt bør fremgå av loven ved lovfesting av prinsippet om at administrasjonssjefen ikke kan ha faglig instruksjonsmyndighet i forhold til regnskapet.

Departementet konstaterer at det er delte oppfatninger når det gjelder forslaget om å oppheve stillingskravet i kommuneloven § 24 nr. 2. For departementet har det likevel veid tyngst at kommuneloven ikke bør ha spesifikke stillingskrav bare for regnskap. Ansvar for å sørge for tilstrekkelig kompetent personell påhviler administrasjonssjefen på alle de ulike forvaltnings- og tjenesteområdene i kommunen. Det følger også nå av kommuneloven § 23 nr. 2 at den øverste administrative leder i hver kommune har ansvaret for etablering av intern kontroll, herunder hensiktsmessig arbeidsdeling for å sikre at regnskapene blir korrekte, at utbetalingene er riktige og at kommunens verdier sikres.

8.2 Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag og har ellers ingen merknader.

9. ENKELTE ANDRE FORSLAG TIL ENDRINGER I KOMMUNELOVEN

9.1 Sammendrag

9.1.1 *Frist for endring av kommunestyrets eller fylkestingets medlemstall*

Kommuneloven fastsetter at kommunestyret eller fylkestinget selv vedtar endring av medlemstallet med virkning for kommende valgperiode. Vedtaket må være gjort i løpet av de tre første år av valgperioden. I lovens forarbeider er det lagt til grunn at bestemmelsen innebærer at vedtaket må være gjort senest 31. desember i nest siste år av valgperioden. Departementet foreslår at lovteksten endres i samsvar med dette. Forslaget i proposisjonen er i samsvar med høringsnotatet, og har fått overveiende tilslutning fra høringsinstansene.

9.1.2 *Departementets godkjenning av lokalvalg*

Departementet fremmer også forslag om at det i kommuneloven tas inn en regel om godkjenning av

valg til kommunestyre og fylkesting. Valgloven fastsetter at de nyvalgte kommunestyrene og fylkestingene skal treffe vedtak om at valget er gyldig. Det er imidlertid ikke gitt bestemmelser om når disse vedtakene skal treffes.

Kommuneloven har regler om konstituerende møte etter valget og hvilke saker som skal behandles der. Godkjenning av valg er imidlertid ikke nevnt blant disse sakene. Departementet foreslår at godkjenning av valget behandles som første sak i møtet, før (eventuelt) valg av formannskap og fylkesutvalg. Forslaget er i samsvar med høringsnotatet. I høringsrunden har forslaget fått overveiende tilslutning fra høringsinstansene.

9.2 Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag og har ellers ingen merknader.

10. OM LONGYEARBYEN LOKALSTYRE

10.1 Sammendrag

I proposisjonen foreslås enkelte endringer i svalbardloven. Longyearbyen lokalstyre er den lokale styringsordningen i Longyearbyen på Svalbard, og organiseringen er regulert i svalbardloven kapittel 5 etter modell av kommuneloven. Prinsippene bak Longyearbyen lokalstyre er de samme som bak det kommunale selvstyret på fastlandet. Når kommuneloven nå foreslås endret, bør derfor svalbardloven kapittel 5 endres tilsvarende, med mindre det er spesielle grunner til ikke å gjøre det. Det fremmes på denne bakgrunn forslag om bestemmelse om endring av medlemstallet i lokalstyret, ny § 36 a om komitéorganisering, ny § 39 a om åremål og ny § 44 a om innbyggerinitiativ i svalbardloven. I tillegg foreslås en bestemmelse om utvidet myndighet i hastesaker i ny § 36 b i svalbardloven. Forslaget var ikke omtalt i høringsnotatet, men ble tatt opp av Longyearbyen lokalstyre i deres høringsuttalelse.

10.2 Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag og har ellers ingen merknader.

11. ØKONOMISKE OG ADMINISTRATIVE KONSEKVENSER

11.1 Sammendrag

Endringene i kommuneloven som foreslås i proposisjonen antas ikke å innebære økonomiske eller administrative konsekvenser for kommunene eller fylkeskommunene.

For staten innebærer forslaget ingen direkte økonomiske eller administrative konsekvenser. Det leg-

ges ikke opp til endringer i systemet for statlige overføringer til kommunesektoren, heller ikke økte overføringer.

Det foreslås ingen lovendringer som griper direkte inn i andre departementers fagområder.

11.2 Komiteens merknader

Komiteen slutter seg til Regjeringens forslag og har ellers ingen merknader.

12. FORSLAG FRA MINDRETALL

Forslag fra Fremskrittspartiet, Høyre og Venstre:

Forslag 1

I lov 25. september 1992 nr. 107 om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven) gjøres følgende endringer:

§ 24 nr. 2 skal lyde:

Kommunestyret og fylkestinget kan selv bestemme at ledende administrative stillinger skal besettes på åremål.

Nåværende § 24 nr. 4 blir nr. 3.

Forslag 2

Stortinget ber Regjeringen legge frem forslag til endringer i kommuneloven og valgloven slik at kommunestyret og fylkesting selv velger valgmetode for valg av ordfører og varaordfører.

13. KOMITEENS TILRÅDING

Komiteen har ellers ingen merknader, viser til proposisjonen og rår Odelstinget til å gjøre slikt

vedtak til lov

om endringer i lov 25. september 1992 nr. 107 om kommuner og fylkeskommuner m.m. (komitémodell, avtalevalg m.m.)

I

I lov 25. september 1992 nr. 107 om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven) gjøres følgende endringer:

§ 7 nr. 3 skal lyde:

3. Endring av medlemstallet vedtas av kommunestyret eller fylkestinget selv *senest 31. desember i nest siste* år av valgperioden, med virkning for kommende valgperiode.

Ny § 10 a skal lyde:

§ 10 a. *Kommunestyrekomiteer. Fylkestingskomiteer.*

1. *Kommunestyret og fylkestinget kan selv opprette kommunestyrekomiteer og fylkestingskomiteer som saksforberedende organ for kommunestyret og fylkestinget. Komiteene kan ikke gis avgjørelsesmyndighet. Slike komiteer skal ha minst tre medlemmer.*

2. *Kommunestyret og fylkestinget deler selv alle kommunestyrets og fylkestingets medlemmer inn i kommunestyrekomiteer og fylkestingskomiteer, og velger leder og nestleder til komiteene. Medlemmer av kontrollutvalget som også sitter i kommunestyret eller fylkestinget, er utelukket fra valg til komiteene. Ordfører og fylkesordfører kan fritas fra valget dersom kommunestyret eller fylkestinget bestemmer det.*

3. *Valget gjennomføres på grunnlag av innstilling med forslag til medlemmer og varamedlemmer til komiteene. Innstillingen skal inneholde et antall navn som tilsvarer antall medlemmer i hver komité med angivelse av den gruppe medlemmet representerer. I tillegg kan innstillingen inneholde et antall varamedlemmer for hver gruppe som tilsvarer antall medlemmer gruppen skal ha, med tillegg av to. Innstillingen vedtas med simpelt flertall.*

4. *Komiteene skal sammensettes forholdsmessig etter den kjønnsmessige fordeling blant de som skal velges. Varamedlemmer til komiteene velges på samme måte blant kommunestyrets og fylkestingets varamedlemmer.*

5. *Ved varig uttreden eller forfall til kommunestyret og fylkestinget etter § 16 nr. 2 skal vedkommende varamedlem tre inn i den kommunestyrekomité eller fylkestingskomité som den uttredende tilhørte.*

6. *Komiteene kan opprette arbeidsutvalg hvis ikke kommunestyret eller fylkestinget har bestemt noe annet.*

7. *Kommunestyret og fylkestinget kan selv når som helst omorganisere eller nedlegge kommunestyrekomiteer og fylkestingskomiteer.*

§ 12 nr. 4 skal lyde:

4. *Kommunedelsutvalget kan gi lederen, et arbeidsutvalg eller lederen av administrasjonen i kommunedelen myndighet til å treffe vedtak i enkeltsaker eller i typer av saker som ikke er av prinsipiell betydning, hvis ikke kommunestyret har bestemt noe annet.*

§ 14 nr. 1 bokstav a første ledd skal lyde:

a) *Valgbar og pliktig til å ta imot valg er den som har stemmerett ved valg til kommunestyre og fylkesting, og som på valgdagen står innført i folkeregisteret som bosatt i vedkommende kommune*

eller i en av kommunene i fylket. *Ved valg til kommunedelsutvalg kan kommunestyret vedta at bare de som er innført i folkeregisteret som bosatt i vedkommende kommunedel, er valgbare.*

§ 16 nr. 1 annet punktum skal lyde:

Varamedlemmer innkalles fra den gruppe hvor det er forfall.

§ 16 nr. 2 første punktum skal lyde:

2. Hvis medlemmer av kommunestyret eller fylkestinget trer endelig ut eller får varig forfall, trer varamedlemmer fra vedkommende gruppe inn i deres sted i den nummerorden de er valgt hvis organet er valgt ved forholdsvalg.

§ 16 nr. 3 skal lyde:

3. Dersom et medlem av et annet folkevalgt organ enn kommunestyre og fylkesting, kommunestyrekomité og fylkestingskomité trer endelig ut, velges nytt medlem, selv om det er valgt varamedlem. Organet skal suppleres fra den samme gruppe som den uttredende tilhørte. Viser det seg at denne fremgangsmåten fører til at et kjønn vil bli representert med mindre enn 40 prosent av medlemmene i organet, skal det så langt det er mulig velges nytt medlem fra det underrepresenterte kjønn.

§ 16 nr. 5 annet punktum skal lyde:

Suppleringsvalg skal skje fra den gruppen som har et utilstrekkelig antall varamedlemmer.

§ 16 ny nr. 6 skal lyde:

6. *Ved suppleringsvalg etter nr. 3 og nr. 5 kan vedkommende gruppe selv utpeke den som skal rykke inn på den ledige plassen. Gruppen underretter deretter kommunestyret eller fylkestinget, som velger vedkommende dersom de lovbestemte vilkår er oppfylt. Tilsvarende gjelder ved suppleringsvalg i henhold til nr. 5 siste punktum.*

§ 17 nr. 2 skal lyde:

2. *Som første sak i det konstituerende møtet tar kommunestyret og fylkestinget stilling til om kommunestyrevalget eller fylkestingsvalget er gyldig, jf. valgloven § 13-4 første ledd. Dersom kommunen har avholdt direkte valg til kommunedelsutvalg, tar kommunestyret stilling til gyldigheten av dette valget før øvrige valg foretas. Når det er avgjort at valg som nevnt i første og annet punktum er gyldige, foretas valg av formannskap eller fylkesutvalg, ordfører eller fylkesordfører og varaordførere for den nye valgperioden. I møtet bør det også velges medlemmer av kommunale eller fylkeskommunale nemnder, og le-*

dere for disse, hvis det ikke er overlatt til vedkommende nemnd selv å foreta dette valget.

§ 24 nr. 2 skal lyde:

2. *Kommunestyret og fylkestinget kan selv bestemme at ledende administrative stillinger, herunder ledere av kommunale og fylkeskommunale foretak, skal ansettes på åremål. Det samme gjelder for ombud. Åremålsperioden skal være på minst seks år.*

Nåværende § 24 nr. 4 blir nr. 3.

§ 29 nr. 1 skal lyde:

1. *Bestemmelsene i dette kapitlet gjelder for kommunestyre, fylkesting, formannskap, fylkesutvalg, faste utvalg, kommunestyrekomiteer, fylkestingskomiteer, kommunedelsutvalg, kommuneråd og fylkesråd samt kommunale eller fylkeskommunale nemnder opprettet i medhold av andre lover.*

§ 29 nr. 3 siste punktum skal lyde:

Det kan likevel ikke gjøres unntak fra §§ 36 til 38 a.

§ 29 nr. 4 siste punktum skal lyde:

Bestemmelsene i §§ 36 til 38 a kommer likevel ikke til anvendelse.

§ 29 ny nr. 6 skal lyde:

6. Bestemmelsene i §§ 36 til 38 a gjelder ikke for kommunestyrekomiteer og fylkestingskomiteer.

§ 35 nr. 4 skal lyde:

4. *Valg av medlemmer av nemnder holdes som forholdsvalg når minst ett medlem krever det, og ellers som avtalevalg.*

§ 38 skal lyde:

§ 38. Flertallsvalg. Ansettelse.

Ved flertallsvalg og ansettelse er den valgt eller ansatt som har fått mer enn halvparten av de avgitte stemmer. Hvis ingen får slikt flertall, holdes ny avstemning. Ved denne er den valgt eller ansatt som får flest stemmer. Ved stemmelikhet avgjøres ansettelse av møtelederen, mens valg avgjøres ved loddtrekning.

Ny § 38 a skal lyde:

§ 38 a. Avtalevalg

1. *Kommunestyret eller fylkestinget kan selv enstemmig vedta at valg til folkevalgte organer skal foregå som avtalevalg etter denne paragrafen.*

2. Valget gjennomføres på grunnlag av innstilling med forslag til medlemmer og varamedlemmer til organet. Innstillingen skal inneholde et antall navn som tilsvarer antall medlemmer i organet med angivelse av den gruppe medlemmet representerer. I tillegg kan innstillingen inneholde et antall varamedlemmer for hver gruppe som tilsvarer antall medlemmer gruppen skal ha, med tillegg av to. Innstillingen vedtas enstemmig av kommunestyret eller fylkestinget.

3. Skal det velges fire medlemmer eller flere, skal hvert kjønn være representert med minst 40 prosent blant dem som velges. Skal det velges to eller tre medlemmer, skal begge kjønn være representert. Viser det seg at et kjønn vil få færre medlemmer enn det som følger av disse regler, skal kandidater fra det underrepresenterte kjønn settes inn i det omfang som er nødvendig for å oppnå slik balanse. Ved valg til folkevalgte organer som etter lov bare består av medlemmer av kommunestyre eller fylkesting, og ved valg til arbeidsutvalg for folkevalgte organer, skal disse reglene følges så langt det er mulig.

4. Ved valg av varamedlemmer gjelder nr. 3 tilsvarende.

§ 39 a skal lyde:

§ 39 a. Innbyggerinitiativ.

1. Innbyggerne i kommunen eller fylket kan fremme forslag som gjelder kommunens eller fylkeskommunenes virksomhet. Kommunestyret eller fylkestinget plikter selv å ta stilling til forslaget dersom minst 2 prosent av innbyggerne står bak forslaget. Likevel er 300 underskrifter i kommunen eller 500 i fylket alltid tilstrekkelig.

2. Kommunestyret eller fylkestinget skal ta stilling til forslaget senest 6 måneder etter at det er fremmet. Tidsfristen gjelder ikke dersom forslaget henvises til behandling i forbindelse med pågående plan- og bygningsloven. Initiativtakerne skal informeres om de avgjørelser som treffes og de tiltak som gjennomføres som følge av forslaget.

3. I samme valgperiode kan det ikke fremmes forslag dersom dette har

a) samme innhold som et tidligere forslag fremmet etter denne bestemmelse, eller

b) samme innhold som en sak som er behandlet av kommunestyret eller fylkestinget i løpet av valgperioden.

4. Et forslag som er fremmet etter reglene i denne paragraf og som blir nedstemt i kommunestyret eller fylkestinget, kan ikke påklages med mindre dette følger av andre regler.

II

I lov 17. juli 1925 nr. 11 om Svalbard gjøres følgende endringer:

§ 34 tredje ledd nytt annet punktum skal lyde:

Endring av medlemstallet vedtas av lokalstyret selv senest 31. desember i nest siste år av valgperioden, med virkning for kommende valgperiode.

Ny § 36 a skal lyde:

Lokalstyret kan selv opprette lokalstyrekomiteer som saksforberedende organ for lokalstyret. Kommuneloven § 10 a får tilsvarende anvendelse så langt den passer.

Ny § 36 b skal lyde:

Lokalstyret kan selv bestemme at administrasjonsutvalget eller et fast utvalg skal ha myndighet til å treffe vedtak i saker som skulle vært avgjort av annet organ, når det er nødvendig at vedtak treffes så raskt at det ikke er tid til å innkalle dette.

Melding om vedtak truffet i medhold av denne paragraf forelegges vedkommende organ i dettes neste møte.

Ny § 39 a skal lyde:

Kommuneloven § 24 nr. 2 om åremål får tilsvarende anvendelse for Longyearbyen lokalstyre.

Ny § 44 a skal lyde:

Kommuneloven § 39 a om innbyggerinitiativ får tilsvarende anvendelse for Longyearbyen lokalstyre.

III

Loven trer i kraft fra den tid Kongen bestemmer.

Oslo, i kommunal- og forvaltningskomiteen, den 9. november 2006

Tore Hagebakken

leder

Ib Thomsen

ordfører

